

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชากร คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 118 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลโนนสุวรรณ อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7868

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจาก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงผู้อำนวยการ โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้แก่ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราวโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามจำนวน 118 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการ วิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

4.2 ความผูกพันต่อองค์การของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ เชิงเนื้อหาโดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความผูกพันต่อองค์การของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล เฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับ ความผูกพันต่อองค์การของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล เฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ และด้านการมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมขององค์การ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ด้านความภาคภูมิใจและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ รองลงมาคือ ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ
2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรสนับสนุนใน การศึกษาต่อ หรือฝึกอบรมในด้านต่างๆ รองลงมาคือ ควรมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น และเสนอปัญหาต่างๆ ในการปฏิบัติงาน และควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงาน/ที่ทำงาน ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 6 ด้าน ทำให้ทราบถึงความต้องการของบุคลากรในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจ อันจะเป็นข้อมูลให้โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรตินำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ซึ่งสามารถอภิปรายผลดังนี้

1. ความผูกพันต่อองค์กร โดยภาพรวมของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ทั้ง 6 ด้านคือ ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมขององค์กร ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และด้านความภาคภูมิใจและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะร่วมงานกับองค์กร ยอมรับค่านิยมขององค์กร พอใจกับการที่องค์กรมีกิจกรรม สวัสดิการต่าง ๆ และค่าตอบแทนอื่นที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน เช่น เบี้ยเลี้ยง โบนัส ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ทั้งยินดีและเต็มใจมุ่งมั่นที่จะทำงานต่อไปให้เสร็จถึงแม้ว่าจะเลยเวลาเลิกงานไปแล้ว ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของดวงพร พรวิทยา (2540 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นเกี่ยวกับความผูกพันต่อสถาบันของอาจารย์พยาบาล สังกัดวิทยาลัยพยาบาล สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านนโยบายและการบริหาร พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะนโยบายและแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเป็นระบบ และมีมาตรฐานชัดเจนดี การกำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบาย การบริหารงานในองค์กร มีการรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารงาน เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในนโยบายและการบริหารแล้วย่อมทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของกัลยา เพ็ชรแก้ว (2543 : บทคัดย่อ) ความผูกพันต่อองค์กรตามความรับรู้ของพยาบาลในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ด้านนโยบายและการบริหารอยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชาให้เกียรติในการแสดงความคิดเห็นและรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน สามารถเข้าพบผู้บังคับบัญชาได้ทันทีโดยไม่ต้องนัดหมายล่วงหน้า และร่วมสังสรรค์กับผู้บังคับบัญชาในโอกาสต่างๆ ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของปภาวดี เหล่าพาณิชย์เจริญ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลรามาริบัติ พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะการจัดสวัสดิการต่างๆ และค่าตอบแทนอื่นที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน เช่น เบี้ยเลี้ยง โบนัส ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาลที่ผู้ปฏิบัติได้รับจากองค์กรเป็นแรงจูงใจประการหนึ่งที่สำคัญ ถ้าหากผลตอบแทนเป็นที่พอใจก็สามารถทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความผูกพันต่อองค์กร ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัญชลี เศรษฐเสถียร (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานพยาบาลโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมขององค์กร พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เป็นเพราะ ผู้ปฏิบัติงานมีโอกาสได้ร่วมกิจกรรมนอกเวลางาน และกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน ทำให้ผู้ปฏิบัติเกิดความผูกพัน ความสามัคคี ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนันทนา ผ่องเกษัช (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กร : ศึกษากรณีข้าราชการวิทยาลัยพยาบาลกึ่งการุณย์ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมขององค์กร อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะสถานที่ทำงานมีเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ การเดินทางไปปฏิบัติงานมีความสะดวกสบาย และปลอดภัย สภาพแวดล้อม บรรยากาศในการปฏิบัติงาน เช่น อุณหภูมิ แสงสว่าง เสียง และการถ่ายเทอากาศมีความเหมาะสม ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของเสาวลักษณ์ รำเพยพล (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากร โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

2.6 ด้านความภาคภูมิใจและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร พบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เพราะโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ เป็นองค์กรที่น่าทำงาน และเกิดความห่วงใยพยายามปกป้องรักษาชื่อเสียงและผลประโยชน์ขององค์กรอย่างเต็มที่ มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติงานในองค์กรนี้ มีความยอมรับงานทุกอย่างที่ได้รับ และเต็มใจมุ่งมั่นที่จะทำงานต่อไปให้เสร็จถึงแม้ว่าจะเลิเวลาเลิกงานไปแล้ว ผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิธร โดพัฒนกุล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนางานการพยาบาลของโรงพยาบาลประจำการโรงพยาบาลพระบรมสมเด็จราชเทวี ณ ศรีราชา พบว่า ด้านความภาคภูมิใจและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร อยู่ในระดับมาก

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรสนับสนุนในการศึกษาต่อ หรือฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน ไม่มีนโยบายในการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาต่อ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจว่าทางองค์กรไม่สนับสนุนในการศึกษาต่อ ดังนั้นคณะผู้บริหารสูงสุดของโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน ควรมีการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน เช่น ให้ทุนต่างๆ ด้านการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมการอบรมสัมมนา การประชุมที่เพิ่มความรู้ความสามารถในการทำงานให้ทั่วถึงทุกระดับ เพื่อให้มีการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าในอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอารีย์ ใจหนักแน่น (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของบุคลากรโรงพยาบาลศรีธัญญา จังหวัดปทุมธานี คือควรสนับสนุนในการศึกษาต่อ หรือฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง จังหวัดน่าน ด้านความภาคภูมิใจและการยอมรับเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น คณะผู้บริหารสูงสุดของโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอลำปาง

เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ต้องรักษาไว้ในส่วนที่ติดอยู่แล้ว และควรเน้นถึงความสำคัญของ ความผูกพันต่อองค์กร เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีความผูกพันต่อองค์กรสูงมักมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตนเองเลื่อมใสและศรัทธาจะเต็มใจที่จะใช้ความพยายาม มากพอสมควรในการทำงานให้กับองค์กร

1.2 ความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ คำนเงินเดือนและสวัสดิการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นคณะผู้บริหารสูงสุดของโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการประชุมและทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานถึงอัตราเงินเดือนที่ได้รับตามฐานเงินเดือนในปัจจุบัน ทำความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองและตำแหน่งที่ปฏิบัติงานว่าตำแหน่งใดมีเงินเดือนเท่าไร ส่วนสวัสดิการค่าตอบแทนอื่นๆ ได้ตามสิทธิ เช่น เบี้ยเลี้ยง โบนัส ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลในพื้นที่อื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่ปฏิบัติงานจริงของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ที่มีต่อโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ เพื่อนำผลการศึกษาไปกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานของผู้บริหาร และนำไปพัฒนาคนและพัฒนางานต่อไป

2.3 ควรมีการวิจัยถึงปัญหาการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์